

Dóri DNA (Island)

Vlastním jménem Halldór Laxness Halldórsson, narozen 1985. Herec, spisovatel, stand-up komik, divadelní dramaturg, rapper, moderátor televizních reality show, vnuk islandského držitele Nobelovy ceny za literaturu Halldóra Laxnesse. Vydal dvě sbírky básní a je spoluautorem tří divadelních her, jedna z nich, *Petta er grín án djóks* (2015, Tohle je vtip bez vtipu), je adaptací románu jeho slavného dědečka. Ve svém prvním románu, *Kokkáll* (2019, Paroháč), líčí DNA život mladého muže — jeho sebestřednou úzkost a neustálé obavy z toho, jak bude přijímán svým okolím. Autor se v románu dotýká palčivých témat: sexuálního násilí, předsudků vůči fyzicky a mentálně znevýhodněným, konzumerismem, šikanou či rasismem. Činí tak drsným jazykem typickým pro své básně i stand-upy a se smyslem pro svěží a vtipný detail.

z knihy *Myšlenky: za 100 miliónů čisté ceny* přeložil Pavel Drábek

Kousek za městem

Meteorologická stanice dnes na noc nevydala předpověď. Řekli, že se na to necítí.
Zrovna té noci jsem zajel pickupem k tobě na chatu. S balíkem piva na předním sedadle.
Sténalas a ječela. Smál jsem se jako duch.
Neměla ses na mě v té kavárně tak dívat. Tehdy jsem se rozhodl, že tě sním.
Chápeš, беру všechno doslova. A osobně. Připomínáš mi jednoho člověka, co na mě byl kdysi milý.
Připomínáš mi pocit, co jsem necítil už hodně dlouho. Jen jednou, ale to bylo v autobuse a styděl jsem se.
A teď zrovna zrovna cítím, že mám chuť ti ublížit. Potřebuju tě vidět plakat, jinak nebudu moct dýchat. Ale nejprve. Dovol, abych se představil.
Já jsem ten potíživista. 70 koní pod kapotou a z nosu mi kape čistá nafta.
V botě mám házecí nůž a v bundě mi visí upilovaná puška.
Jsem sedlák a hoří mi pole.
Celé roky už tě hledám.
Přijel jsem na koni, ale musel jsem ho utratit na křižovatce.
Proč jsi odešla?
Proč jsi naskočila na autobus kamsi do prčic a usnula mezi vlky.
Proč jsi mi nezavolala z budky v krámku u Víku, abych tě vyzvedl.
Zajel bych pro tebe. Ale až k velkým vodopádům bych neřekl ani slovo.
A tam bych si tě nasoukal na penis.
A zatřásl jazykem jak úchyl.
Víš dobře, že jsem na koně. Ochočovat, zdolávat je a jezdit na nich, to je pro mě.
A vědělas to, když jsi odešla. Když ses sebrala a zdrhla, a mě nechala o samotě – v slzách a řevu.
Celá ta doba byla jak jeden dlouhý státní svátek.
Heliové balónky se bez ustání vznášely do nebe a já seděl na zemi a rval si vlasy na hlavě.
Až teď, teď jsem tě konečně našel. Nebo někoho, kdo mi tě připomíná.
Nepamatuju se, co jsem ti to vlastně chtěl říct. Ale cosi to bylo. Cosi o slzách a citech.
A o roce, kdy se kola roztočila.
A o děsu a o jizvách a o palačinkách, tom francouzským placatým hnusu, cos dělala.
Na všecko jsem zapomněl. Ale tebe si pamatuju.
A teď ti chci říct, že se omlouvám, že jsem ti najel do chatky.
Zapomenem na to. Jo?
A odpluju někam na krásných lžích.
A mlčky řekni: To teda bylo drsný.
Drsný ale není špatný. Drsný ani není nutně nuda. Nejsme želvy. Jsme monster trucky.
A po tomhle závodu snad bude ještě nějaký sraz.
Někde, kde je větrno, znáš to, někde za městem, kde lidi na všechno zapomenou.
Až na jednu věc a opravdu doufám, že ji už nikdo nepřipomene.

Lví bratr

Naše známost skončila v taxíku.
A já si myslel, že někam brzo pojedem. Vysnil jsem si vlhce, jak se spolu proplétáme Kodaní na velkém kole.
V košíku kebab, na neděli trochu fajnovýho haše.
Všechno to začalo tak najednou. Jako všechny ty feminní reykjavickosti. Někdy má člověk pocit, že bary nikdy nezavírají a očima říkají:
„Pomoc, můžeš mi prosím pomoci, abych tě lépe poznala? Protože bez tebe pomoc nepotřebuju a to je moc fádni.“
Čas je norská krysa. Hryže kořeny akcí, co se nám tak líbily.
Já, v obrovské riflové košili.
Můj módní vkus nic nedeklaruje. Spíš je to oběť než znamení, že už mohu být něco víc a někdo úplně jiný.
To nejsem já.
To je mlhavá a stará verze člověka, kterým jsem kdysi chtěl být. Řekněme první náčrt.

Jsi léto v životě, ve vzpomínce, šlépěje, fotka.

Promluvíme si o tvém dětství. Ale jedno si pamatuj. Zašel jsem dál a zavrta se hloub. A mé problémy jsou problémy moderní doby. A mé srdce je jachta.

Zklamání, co nastalo pak, to byl vlahý vánek. Nemáš sebemenší ponětí.

Jsem lví bratr. Zraněná šelma pod vánočním stromečkem.

A pak když jsem se do tebe zarazil a tys zavrčela do polštáře. Když jsme kouřili pod javorem a tys poznala, že mám pěsti jako březové větve.

Když jsi ucítila žulu. Tu drsnost, co schraňuju ve rtech a v očích. Ocelový palec.

Vychovali mě psi a vlci. Jsem kluk džungle s nádechem senné rýmy. Některé emoce se dají napsat jediné krví. A některé skutky se nedají odčinit.

Možná to bylo celé jinak. Možná jsme spolu měli utéct. K terorismu v Jordánsku. Já převlečený za Andrease Baadera a ty jako pomazaná mrtvola. Ale neutekli. Protože takzvaný zápal mládí není nic než pouhá iluze. Jazyk je ošemetný. A je to tak, že se mi po tobě stýskalo. Bylas labrador, a když jsme se potkali, bylas obr.

Nic nezmění skutečnost, že mě tvoří stejné minerály jako hory. Matérie porostlá mechem. I ty. Zklamání. Kvůli tobě jsem musel lhát. A koupit si nový mobil. Nákupy mě vykoupily.

A jak jde čas, když tě vidím, chci tě zasypat penězi a říct NECH SI JE.

Ale nejsem Jagger.

Jsem lví bratr. Moje srdce je jachta. Mé pěsti jsou bříza.

A ty jsi léto v životě, ve vzpomínce, šlépěje, fotka.

V Eyjafjörðuru nastal nový den

Týden před padesátinami jsem se rozhodl, že se nezúčastním Bostonského maratonu – i když v Berlíně jsem si to ohromně užil.

Můj osobní trenér to nechápe, ale říkám mu otcovským hlasem. Příteli, a teď přestaneme běžet ve špatném směru.

A taky jsem si předsevzal, že zdolám islandský rekord ve sklapovačkách starších.

Můj Land Rover je elegantní a leskne se. Nátěr jako kus oceli nechali přes noc v láhvi šampaňského. Je zlatý, béžový i stříbrný najednou.

Manželka. Ta nová. Je mladá a slibná. Uvažuje o kariéře v televizi a já se rozhodl, že ji v tom podpořím.

Moje bývalá začala chodit s profesorem literatury. Čas od času se sejdeme v hotelu v centru a milujeme se stejně, jako když jsme spolu začínali.

Jedině tak si můžeme uchovat jiskru, jak to náš poměr vyžaduje.

Asistentka mi říká, že zámořští klienti se dožadují odpovědí. Chápejte, že mnoho mých myšlenek si našlo nový domov a teď už je to jen otázka toho, jaký zlatokopecký stroj nakopnem příště.

V kuchyni stojí můj důvěrník. Kuchař. S mísou čerstvého tuňákového salátu. Některé dny mi úplně stačí si k tomu jen přivonět.

Na obědě jsem se viděl s kluky. Chlapi, co s nimi život naložil nejrůznějším způsobem. Chechtáme se jak pubertáci a vzpomínáme na dobu, než jsem se stal šéfem. Když si mě začali podávat, začal jsem dělat

kliky. Já vás, chlapi, miluju, zašeptám, než zaplatím účet a pokorně se na ně usměju. Moje oči jak čerstvě probuzené zebry.

Mý děcka jsou srandisti. Rozkutálený po celém světě. Kromě nejmenšího. Ten umřel. A ta vzpomínka – když jsem držel jeho malinkaté tělíčko v náručí a hleděl do očí mé bývalé ženy – je to jediné co mi zbylo. To a první krůčky, první slzy a první fáze nemoci, co mi ukradla jiskru z očí.

Zábavní systém za milióny. Bazén a sauna. Kuchyňská trouba značky Miele. Všechno ručně vyrobeno.

Umělecká DÍLA. Některá od mého slavného zahraničního přítele, jiná od maestra Kristjána Davíðse. Hlavní je ovšem obrovitánský obraz od Svavara Guðnasona, který dostane každého, kdo se na něj příliš zadívá.

To ty barvy, říkám těm, co se rozpláčou.

V zásuvce u dveří na balkón mám schovanou krabičku Marlboro Light, které bafám jak Obama na balkóně Bílého domu, když mám náladu.

Mé nové ženě to leze na nervy, ale můj přítel déšť mě většinou vysvobodí.

Na severu země mi banda čtyřiceti chlapů staví chatu... A jedné noci se mi nechce spát, tak si vyjedu na sever.

V Öxnadaluru se mě zmocní mráz, a když v přehrávači dohraje CD, vyplní mě celého prázdnota. Stejná prázdnota, ze které se muži rozkoktají a začnou odkašlávat.

Ale když dorazím k chatě, všechno má naráz zase smysl.

V Eyjafjörðuru nastal nový den.

Z kufru auta si vytáhnu zástěru, dláta a plány.

Mistr tesař mě obejmě, chvilku obhlížím stavbu a dobíráme si mladé učně.

Vy jste kluci z jihu? ptám se s nadsázkou a osazenstvo čtyřiceti chlapů se uchechtne.

Pak makáme v tichu, i když rádio jede na plné pecky.

Hoši staví hlavní konstrukci a desky. Já a mistr tesař Gabriel zatím děláme kuchyňské skříňky. Jsou všechny na míru a z dubového masivu.

Když je čas k obědu, vzpomenu si, že mám v kufru auta mísu čerstvého tuňákového salátu a ještě teplý bochník chleba.

A sedíme a jíme a smějeme se jak kozy. Hobliny a piliny a slunko, to je jak krásná ženská.

Studené pivo pro každého.

A pak mi to docvakne. Teď je ten okamžik. Jediný okamžik, kdy jsem šťastný. Že mě tihle muži berou jako sobě rovného.

A to chci. A pokud se toho dožiju – klidně mě usměvavého uložte vedle mého zesnulého dítěte.

A v jiném životě zas dělám dřevěné hračky a děláme to, co bychom si nikdy nemohli doma dovolit. Říkáme slova, co jsme se nikdy nedokázali naučit.

A smutek, co mi zmrazil srdce, něžně odplouvá a všechno najednou je tak, jak by to mělo být.

Představení

Začneme tím, že ječíme na diváky.

Musí se cítit nepohodlně.

A pak, fotka starého zadku.

Neodvracejte oči.

Tweed, vzor rybí kostra, kvalitní vlna, buřt, co vypadá jak hovno.

Řekl někdo Gordon Ramsey?

Protože on je tu.

Pokládá někde v rohu dlaždičky. A soustředí se.

Další scéna. Box.

Mladá dívka, proti ní surovec s ostře řezanými rysy. Rána, levý hák. Přímá pravačka. Levý hák na tělo, pravačkou shora na komoru. A všechno se zlými úmysly.

Chlap holku rozmlátí napadrt.

Proč? Nevím!

Ale ta nálada je prostě strašná.

Stmívačka: koláž z penisů.

100 šulínů, měkké a omšelé. Pak vejde muž. Jeho péro stojí pevně. Tělo má ztuhlé. Pohlédne na obecenstvo, jako by mu dlužili prachy. Aspoň 3000 liber.

Brokovnice. Prostě brokovnice. Nabitá. Nebezpečná.

Staré fotky rodiny. Máti hraje badminton na ceckách. Táta dělá legraci. Vzpomínka na kdysi. Atmosféra. Tehdy jste ještě mohli kouřit před dětmi a říct jim, ať jsou v klidu.

Vejdou tři přistěhovalci z Nigérie.

Tvrdí, že jsou z Brooklynu. Mají úctu k zemi a jejímu národu. Opravdu se tu chtějí zabydlet. Ale nejdřív požadují, aby jim vládní zmocněnec vykouřil péro. Pomalu a hezky sexy. Jako že se mu to líbí.

Z brokovnice vyjde rána.

Ostrá dávka. Propukne panika. Co se to tu děje?

Náhle k nám vstoupí Patrick Stewart.

Byl převlečený za Stevena Seagala. Někdo mu tavnou pistolí nalepil culík a na obličej mu připlácl koblihu. Patrick má strach. Je to jasné. Má na krajíčku. Jako by ho někdo unesl a kostým mu vnutil.

Pak koluje platební terminál VISA. Dejte svým kartám co proto. Někdo zakřičí.

Vejde těhotná.

Kouří kýbl a říká. Moc toho lituju. Opravdu moc.